

पाणिनी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७

पाणिनी गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:

पाणिनी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम पाणिनीगाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:**(१) यस ऐनको नाम “पाणिनी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७ रहेको छ।

(२) यो ऐन २०७७ साल श्रावण १ गतेदेखि पाणिनी गाउँ क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **भूमि कर (मालपोत):** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम सम्पत्ति कर/घर कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (३) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

५. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (४) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (५) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

७. **मनोरन्जन कर:** गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (६) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. **सेवा शुल्क, दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि (७) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
९. **कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
१०. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनुसूची -१
दफा २ बमोजिम

भूमीकर (मालपोत)

क्र.सं.	विवरण	करको दर	कैफियत
१.	न्युनतम	२५.००	
२	खेत दुर्गाफाँट क्षेत्र प्रति रोपनी	८.००	
	खेत अन्य क्षेत्र प्रति रोपनी	५.००	
३	पाखो खर दुर्गाफाँट क्षेत्र प्रति रोपनी	५.००	
	पाखो खर अन्य क्षेत्र प्रति रोपनी	३.००	
४	पाखो आवादी दुर्गाफाँट क्षेत्र प्रतिरोपनी	८.००	
	पाखो आवादी अन्य क्षेत्र प्रतिरोपनी	५.००	

अनुसूची-२
दफा ३ बमोजिम

सि.नं.	विवरण	करको दर	दुर्गाफाँट क्षेत्र	कैफियत
१	छाप्रो, फुसको छाँना भएको कच्ची घर (प्रति वर्ष)	०.००	०.००	
२.	टिन स्लेट ढुङ्गा टायलको छाँना भएको घर प्रति वर्ष	७५.००	१५०.००	
३	आर सि.सि.घर १ तला सम्मको प्रति वर्ष	२००.००	४००.००	
४	आर सि.सि.घर २ तला सम्मको प्रति वर्ष	४००.००	८००.००	
५	आर सि.सि.घर ३ तला सम्मको प्रति वर्ष	६००.००	१२००.००	
६	आर सि.सि.घर ३ तला माथिको प्रति वर्ष	८००.००	१६००.००	

अनुसूची-३
दफा ४ बमोजिम

व्यवसाय कर

क्र.सं.	विवरण	वार्षिक कर रु.(नवीकरण शुल्क)	दर्ता शुल्क रु.	कैफियत
१	मदिरा पसल खुद्रा	५००.००	१०००.००	
२.	सुनचाँदी पसल	५००.००	१०००.००	
३	हार्डवेयर पसल	५००.००	१०००.००	
४	इलेक्ट्रिक खुद्रा पसल	२००.००	१०००.००	

५	कपडा पसल/फेन्सी	२००.००	१०००.००	
६	किराना पसल	२००.००	१०००.००	
७.	औषधी पसल	५००.००	१०००.००	
८	पोलिक्लिनिक	१०००.००	५०००.००	
९	टेलरिङ्ग पसल	२००.००	१०००.००	
१०	हेयर कटिङ्ग	२००.००	१०००.००	
११	भाँडा पसल	२००.००	१०००.००	
१२	भाँडा पसल होलसेल	५००.००	२०००.००	
१३.	दैनिक उपभोग्य बस्तुको थोक विक्रेता	१०००.००	२०००.००	
१४	व्युटिपार्लर	५००.००	१०००.००	
१५	मोबाइल घडी तथा इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिकस सामान मर्मत	३००.००	१०००.००	
१६.	फलफूल तथा तरकारी पसल	३००.००	१०००.००	
१७	फोटो ग्राफर	३००.००	१०००.००	
१८	स्टेशनरी पुस्तक पसल	३००.००	१०००.००	
१९	प्लाष्टिकका फर्निचर तथा अन्य सजावटका सामानहरु	५००.००	१०००.००	
२०.	माछामासु पसल/फ्रेस हाउस	३००.००	१०००.००	
२१	मिठाई पसल	३००.००	१०००.००	
२२.	फोटोकपी फ्याक्स तथा साइबर पसल	३००.००	१०००.००	
२३.	पेन्टिङ्ग व्यवसाय	३००.००	१०००.००	
२४.	मोटर तथा मेसिनरी पार्टपुर्जा विक्री पसल	५००.००	२०००.००	
२५	मोटरसाइकल तथा साइकल मर्मत पसल	५००.००	१०००.००	
२६	कम्प्युटर तथा अन्य प्रशिक्षण संस्थाहरु	५००.००	१०००.००	
२७	तयारी सिरक डसना तथा कार्पेट तथा कुची पसल	८००.००	२०००.००	
२८	श्रृङ्गार एवं सजावट सामान विक्री पसल	३००.००	१०००.००	
२९	ठेक्कापट्टा तथा निर्माण व्यवसाय सूचीकृत	२००००.००	००.००	
३०	जे.सि.वि.सूचीकृत(पाणिनी गापा भित्रको)	५०००.००	००.००	
३१	रोलर स्काभेटर लोडर सूचीकृत(गापा भित्रको)	८०००.००	००.००	

३२.	जे.सि.वि. सूचिकृत गा.पा भन्दा बाहिरको	७५००.००	००.००	
३३.	रोलर स्काभेटर लोडर सूचिकृत(गापा बाहिरको)	१२०००.००	००.००	
३४.	निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र दस्तुर ("घ" वर्ग)	५०००.००	४००००.००	
३५.	ड्राइभिङ्ग इन्टिच्यूट	१०००.००	५०००.००	
३६.	कनसल्टेन्सी व्यवसाय	१०००.००	४०००.००	
३७.	होटल तथा रेष्टुरेन्ट लज	१०००.००	३०००.००	
३८.	होटल खाजा नास्ता पसल	५००.००	१०००.००	
३९.	ग्याँस सिलिण्डर विक्री पसल	१०००.००	२०००.००	
४०.	मदिरा डिलर	२५००.००	६०००.००	
४१.	ठेला टंकी	२००.००	५००.००	
४२.	घुम्ती व्यापार तथा रिटेलिङ्ग व्यापार	एक दिन १००।- प्रतिहप्ता २००।- प्रति महिना ५००।- प्रतिवर्ष २५००।-		
४३.	रिसोर्ट	१०००.००	३०००.००	
४४.	माथि उल्लेखित २ वा दुइभन्दा बढी शिर्षकका सामग्री बेच्ने गरी व्यवसाय गरेमा	१०००.००	४०००.००	
४५.	दुग्ध डेरी दर्ता	००.००	३००.००	
४६.	केवल नेटवर्क/डिसहोम/सिमटिभि अन्य नेटवर्क	१०००.००	५०००.००	
४७.	गाइपालन व्यवसाय	२००.००	निशुल्क	
४८.	बंगुर पालन व्यवसाय	२००.००	निशुल्क	
४९.	ईटा भट्टा	३०००.००	१००००.००	

उद्योग व्यवसाय कर

५०.	छापाखाना	१०००.००	३०००.००	
५१.	मसला उद्योग	२००.००	१०००.००	
५२.	मैनबत्ती तथा चक उद्योग	२००.००	५००.००	
५३.	धान तोरी चिउरा मिल(कुटानी पिसानी)	३००.००	५००.००	
५४.	जुत्ता उद्योग	५००.००	१०००.००	
५५.	स्टील फर्निचर उद्योग	१०००.००	४०००.००	
५६.	फर्निचर तथा काष्ठ उद्योग	१०००.००	४०००.००	

५७	पोल्टी फर्म १००० संख्या तल	२००.००	निशुल्क	
	पोल्टीफर्म १०००-२५०० सम्म	३००.००	निशुल्क	
	पोल्टीफर्म २५०० भन्दा माथी	५००.००	निशुल्क	
५८	ग्रिल उद्योग	१०००.००	२५००.००	
५९	खाद्य उद्योग समसा पाउरोटी चाउमिन चाउचाउ	३००.००	१०००.००	
६०	पेट्रोलियम व्यवसाय दर्ता	५०००.००	१००००.००	
६१	क्रसर उद्योग	१००००.००	२००००.००	सम्बन्धित निकायबाट इजाजत प्राप्त गरेपछि
६२.	अन्य घरेलु उद्योग व्यवसाय	३००.००	१०००.००	
६३	निजी विद्यालय			
	क्याम्पस स्तर	५०००.००	१००००.००	
	माध्यमिक तह	३०००.००	५०००.००	
	आधारभूत तह	१५००.००	३०००.००	

बैंक, वित्तीय संस्था तथा सहकारी

६४	वाणिज्य बैंक	५०००.००	१००००.००	
६५	विकास बैंक	३५००.००	८०००.००	
६६	विमा कम्पनी	३५००.००	८०००.००	
६७	सहकारी संस्था	३००.००	१०००.००	
६८	लघुवित्त कम्पनी	५००.००	२०००.००	
६९	मुद्रा सटही काउन्टर	१०००.००	४०००.००	

अनुसूची -४

दफा ५ बमोजिम

जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर

क्र.सं.	विवरण	रकम रु.	कैफियत
१	उन प्रति के.जि.	१.००	
२	खोटो प्रति के.जि.	१.००	
३	जडिबुटी(सुनकाउली लगायत) प्रति	१.००	

	केजी		
४	बाँस सिङ्गो प्रति ट्रक	५००.००	
५	बाँस सिङ्गो प्रति ट्याक्टर	३००.००	
६	गोलिया काठ सिसौ प्रति ट्रक	१५००.००	
७	गोलिया काठ सिसौ प्रति ट्याक्टर	७००.००	
८	गोलिया काठ अन्य प्रति ट्रक	१०००.००	
९	गोलिया काठ अन्य प्रति ट्याक्टर	५००.००	
१०	राँगो/भैसी प्रति गोटा	५००.००	
११	खसी/बोका प्रति गोटा	१००.००	
१२	सुङ्गुर/बङ्गुर प्रति गोटा	१००.००	
१३	गाइ/गोरु प्रतिगोटा	२००.००	

अनुसूची ५
दफा ६ बमोजिम

विज्ञापन कर

होडिङ्गबोर्ड तथा भित्ति लेखनको प्रति स्क्वायर फुट रु. ५०.०० लाग्ने छ ।

अनुसूची -६
दफा ७ बमोजिम

क्र.सं.	विवरण	रकम रु.	कैफियत
१	मेला संचालन प्रति दिन	२००.००	

अनुसूची -७
दफा ८ बमोजिम

कार्यलयबाट प्रवाह गरिने दैनिक कार्य संचालनबाट प्राप्त हुने कर दस्तुर तथा सेवा शुल्कका दरहरू

क्र.सं.	विवरण	रकम रु.	कैफियत
१	नाता प्रमाणित	३००.००	उपचारमा निशुल्क
२	व्यक्तिगत घटना दर्ता लागु हुनु भन्दा अघिका जन्म, मृत्यु, विवाह र बसाईसराई प्रमाणित/सिफारिस	३००.००	

३	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता सिफारिस	१००.००	उपचारमा निशुल्क
४	आर्थिक अवस्था सम्पन्नता प्रमाणित	५००.००	
५	नागरिकता सिफारिस	१००.००	
६	नागरिकताको प्रतिलिपि सिफारिस	१००.००	
७	सःशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस	५०.००	
८	फरक फरक नाम थर जन्ममिति तथा प्रमाणित दुवै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारिस	पेन्सनको लागि ५००.०० अन्यका लागि २००.००	
९	नाम थर वा जन्ममिति संशोधनको सिफारिस	३००.००	
१०	नामसारी गर्न सिफारिस	३००.००	
११	जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस	५००.००	
१२	जिवित रहेको सिफारिस वैदेशिक प्रयोजन	५००.००	
१३	पालनपोषणको लागि सिफारिस	५००.००	
१४	बैवाहिक अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	१०००.००	
१५	धारा जडानको लागि सिफारिस	१००.००	
१६	विद्युत जडानको लागि सिफारिस	२००.००	
१७	नाबालक सिफारिस	१००.००	
१८	व्यक्तिगत घटना दर्ता:	३५ दिन भित्र निशुल्क	
	जन्मदर्ता विलम्ब शुल्क	५०.००	३५ दिन पछि
	मृत्युदर्ता विलम्ब शुल्क	५०.००	३५ दिन पछि
	विवाह दर्ता विलम्ब शुल्क	५०.००	सेवाशुल्क ५००.००
	सम्बन्ध विच्छेद विलम्ब शुल्क	५०.००	सेवाशुल्क ५००.००
	बसाइसराइ विलम्ब शुल्क	५०.००	सेवाशुल्क ५००.००
१९	विभिन्न दलित जनजाति तथा थर प्रमाणित	१००.००	
२०	पारिवारिक विवरण सिफारिस	५००.००	
२१	चारकिल्ला/घरबाटो प्रमाणित	५००.००	
२२	सबै प्रकारका मुचुल्का प्रमाणित	२००.००	
२३.	विवाहित वा अविवाहित प्रमाणित	५००.००	
२४	अंग्रेजी माध्यममा सिफारिस तथा प्रमाणित	५००.००	
२५	व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित	५००.००	
२६	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	५००.००	
२७	कागज र मंजुरीनामा प्रमाणित	५००.००	

२८	जग्गा मूल्याङ्कन सिफारिस प्रमाणित	५००.००	
२९	व्यापार व्यवसाय बन्द भएको संचालन नभएको व्यापार व्यवसाय हुँदैनभएको सिफारिस	२००.००	
३०	मिलापत्र कागज गराउने निवेदन दर्ता गर्न सिफारिस	५००.००	मिलापत्र गर्ने दुवैपक्ष बाट
३१	पुर्जामा घर कायम गर्ने सिफारिस	३००.००	
३२	जग्गाधनी प्रमाणपूजा हराएको सिफारिस	२००.००	
३३	कित्ताकाट गर्न सिफारिस	३००.००	
३४	हाल साविक	२००.००	
३५	सम्पत्ति मूल्याङ्कन	मूल्याङ्कनको ०.१५%	
३६	उद्योग ठाउँसारी सिफारिस	१०००.००	
३७	विद्यालय खोल्न सिफारिस सामुदायिक	५००.००	
३८	विद्यालय कक्षा थप गर्न सिफारिस सामुदायिक	५००.००	
३९	विद्यालय ठाँउसारी गर्न सिफारिस सामुदायिक	५००.००	
४०	विद्युत सिफारिस थ्रिफेज	५००.००	
४१	स्थायी वा अस्थायी बसोबास सम्बन्धी सिफारिस	५००.००	
४२	सम्बन्ध विच्छेदको सिफारिस	३००.००	
४३	पेन्सनकार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस	१०००.००	बैदेशिक प्रयोजन
४४	नक्कल प्रमाणित दस्तुर	५००.००	
४५	व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्रको नक्कल प्रति	३००.००	
४६	व्यवसायदर्ता लगत कट्टाको सिफारिस	५००.००	
४७	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस आर. सि. सि.	१०००.००	
४८	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस कच्ची घर	२००.००	
४९	निजी क्षेत्रका रुख कटान सिफारिस प्रति रुख	१००.००	गोलाई २ फुट भन्दा कमको रु.५०
५०	सुनकाउली कटान सिफारिस प्रतिफाइल	२०००.००	
५१	मिलापत्र दस्तुर	५००.००	
५२	घरबाटो सिफारिस	३००.००	
५३	कर चुक्ता सिफारिस स्वदेश	५००.००	
५४	कर चुक्ता सिफारिस विदेश	१०००.००	
५५	उद्योग दर्ता सिफारिस		
	साना	१०००.००	
	मझौला	३०००.००	
	ठूला	५०००.००	
५६	निजी विद्यालय संचालन अनुमतिको सिफारिस		
	आधारभूत	४०००.००	

	माध्यमिक	६०००.००	
	उच्च शिक्षा	१००००.००	
५७	बैदेशिक प्रयोजनका लागि अंग्रेजी भाषामा गरिनेसबै प्रकारका सिफारिस	५००.००	
५८	राहदानी दस्तुर भारतका लागि	२००.००	
५९	व्यवसाय दर्ता सिफारिस	३००.००	
६०	नक्सापास दस्तुर नक्सापास शुल्क प्रतिवर्ग फिटका दरले		
	क) आर.सि.सि.		
	१००० वर्गफीट भन्दा थोरै	४.००	
	१००० वर्गफिट भन्दा धेरै	६.००	
	ख) कच्ची घर		
	१००० वर्गफिट भन्दा थोरै	१.००	
	१००० वर्गफिट भन्दा धेरै	१.५०	
	ग) आर.सि.सि. बाहेकका भवन		
	ईट्टा ढुङ्गा ब्लक सिमेन्टको गारो टिन टायल छाना प्रति वर्ग फिट	१.००	
	ईट्टा ढुङ्गाको गारो माटोको जोडाई टिन छाना प्रति वर्ग फिट	१.००	
	ट्रसमा टिनको छानो प्रतिवर्ग फिट	१.००	
	अस्थायी कच्ची घर टालीले बारको	१.००	
	घ) दस्तुरहरू		
	प्राविधिक प्रतिवेदन दस्तुर	३००.००	
	थप निर्माण दस्तुर प्रतिवर्ग फिट	२.००	
	नक्सापास निवेदन फारम दस्तुर किताव	५००.००	
	नक्सा नक्कल उतार प्रमाणित प्रतिपाना	५.००	
६१	ठेक्का अनुभव सिफारिस दस्तुर		
	१० लाख सम्म	२००.००	
	१० लाख देखि २५ लाख सम्म	५००.००	
	२५ लाख देखि ५० लाख सम्म	७००.००	
	५० लाख देखि १ करोड सम्म	१०००.००	
	१ करोड भन्दा माथि	१५००.००	
६२	दैवी प्रकोप, अपाङ्ग परिचय पत्र, असहाय, जेष्ठ नागरिक सिफारिस	निशुल्क	
६३	माथि उल्लेखित बाहेकका किसिमका सिफारिसहरूमा सिफारिस दस्तुर	नेपालीमा ३०० अंग्रेजीमा ५००	

प्राणनामाँ अर्थात्